

Säkerhetsdatablad Enligt 1907/2006/EG, Artikel 31

Datum för utskrift: 26.03.2017

Omarbetad: 26.03.2017

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

- **1.1 Produktbeteckning**
- **Handelsnamn:** **BRAWO RR (Komponente B)**
- **1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från** Ingen ytterligare relevant information finns till förfogande.
- **Ämnets användning / tillredningen** Epoxi-tätning
Härdare
- **1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad**
- **Tillverkare/leverantör:** Karl Otto Braun GmbH & Co. KG
BRAWOLINER - Sanierungssysteme
Lauterstraße 50
D-67752 Wolfstein
Germany

Tel: +49(0)6304-740
Fax: +49(0)6304-74476
- **Område där upplysningar kan inhämtas:** Technische Abteilung
msds@brawoliner.de
- **1.4 Telefonnummer för nödsituationer:** +49 (0) 61 31 - 19 240 (Giftnotruf Mainz)

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

- **2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen**
- **Klassificering enligt förordning (EG) nr 1272/2008**
 - Acute Tox. 4 H302 Skadligt vid förtäring.
 - Skin Corr. 1B H314 Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon.
 - Eye Dam. 1 H318 Orsakar allvarliga ögonskador.
 - Skin Sens. 1 H317 Kan orsaka allergisk hudreaktion.
 - Aquatic Chronic 3 H412 Skadliga långtidseffekter för vattenlevande organismer.
- **2.2 Märkningsuppgifter**
- **Märkning enligt förordning (EG) nr 1272/2008** Produkten är klassificerad och märkt enligt CLP-förordningen.
- **Faropiktogram**

GHS05 GHS07
- **Signalord** Fara
- **Riskbestämmande komponenter för etikettering:** 2-piperazin-1-yletylamin
Polyamine-Addukt
3-aminometyl-3,5,5-trimetylcyclohexylamino
trimethylhexane-1,6-diamine
1,3-Cyclohexanedimethanamine
- **Faroangivelser** H302 Skadligt vid förtäring.

(Fortsättning på sida 2)

Säkerhetsdatablad Enligt 1907/2006/EG, Artikel 31

Datum för utskrift: 26.03.2017

Omarbetad: 26.03.2017

Handelsnamn: BRAWO RR (Komponente B)

- (Fortsättning från sida 1)
- **Skyddsangivelser**
 - H314 Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon.
 - H317 Kan orsaka allergisk hudreaktion.
 - H412 Skadliga långtidseffekter för vattenlevande organismer.
 - P260 Inandas inte damm eller dimma.
 - P280 Använd skyddshandskar/skyddskläder/ögonskydd/ansiktsskydd.
 - P303+P361+P353 VID HUDKONTAKT (även håret): Ta omedelbart av alla nedstänkta kläder. Skölj huden med vatten/duscha.
 - P305+P351+P338 VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.
 - P310 K o n t a k t a g e n a s t GIFTINFORMATIONSCENTRALEN/läkare.
 - P301+P312 VID FÖRTÄRING: Vid obehag, kontakta GIFTINFORMATIONSCENTRALEN/läkare.
 - **2.3 Andra faror**
 - **Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen**
 - **PBT:** Ej användbar.
 - **vPvB:** Ej användbar.

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

- **3.2 Kemisk karakterisering: Blandningar**
- **Beskrivning:** Blandning: bestående av nedan upplistade ämnen.

· **Farliga ingredienser:**

	Polyamine-Addukt Eye Dam. 1, H318; Skin Irrit. 2, H315	10-<25%
CAS: 140-31-8 EINECS: 205-411-0	2-piperazin-1-yletylamin Acute Tox. 3, H311; Skin Corr. 1B, H314; Acute Tox. 4, H302; Skin Sens. 1, H317; Aquatic Chronic 3, H412	10-<25%
CAS: 25620-58-0 EINECS: 247-134-8 Reg.nr.: 2119560598-25	trimethylhexane-1,6-diamine Skin Corr. 1B, H314; Acute Tox. 4, H302; Skin Sens. 1, H317; Aquatic Chronic 3, H412	10-<25%
CAS: 2855-13-2 EINECS: 220-666-8	3-aminometyl-3,5,5-trimetylcyclohexylamino Skin Corr. 1B, H314; Acute Tox. 4, H302; Acute Tox. 4, H312; Skin Sens. 1, H317; Aquatic Chronic 3, H412	10-<25%
CAS: 2579-20-6 EINECS: 219-941-5	1,3-Cyclohexanedimethanamine Skin Corr. 1B, H314; Acute Tox. 4, H302; Acute Tox. 4, H312; Skin Sens. 1, H317	1-<10%
CAS: 100-51-6 EINECS: 202-859-9	Benzylalkohol Acute Tox. 4, H302; Acute Tox. 4, H332	0,1-<5%
CAS: 38640-62-9 EINECS: 254-052-6 Reg.nr.: 01-2119565150-48-0000	Diisopropyl-naphthalin-Isomere Asp. Tox. 1, H304; Aquatic Chronic 2, H411	2,5-<5%

(Fortsättning på sida 3)

Säkerhetsdatablad Enligt 1907/2006/EG, Artikel 31

Datum för utskrift: 26.03.2017

Omarbetad: 26.03.2017

Handelsnamn: BRAWO RR (Komponente B)

· **Ytterligare hänvisningar:** De angivna farohänvisningarnas ordalydelse framgår av kapitel 16. (Fortsättning från sida 2)

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

- **4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen**
- **Allmänna hänvisningar:** Klädesplagg som förorenats med produkten skall omedelbart avlägsnas.
Förgiftningssymptom kan uppträda först efter många timmar. Av denna anledning krävs läkarövervakning i minst 48 timmar efter ett olycksfall.
- **Vid inandning:** Riklig tillförsel av friskluft, kontakta läkare för säkerhets skull.
Vid medvetslöshet lägg och transportera patient stabilt i framstupa sidoläge.
- **Vid kontakt med huden:** Tvätta omedelbart med vatten och tvål och spola därefter noggrant.
- **Vid kontakt med ögonen:** Tillkalla läkare omedelbart.
Spola ögonen öppna i flera minuter under rinnande vatten och kontakta läkare.
- **Vid förtäring:** Kontakta läkare omedelbart.
Drick rikligt med vatten. Tillför frisk luft. Kontakta läkare omedelbart.
- **4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda** Ingen ytterligare relevant information finns till förfogande.
- **4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs** Ingen ytterligare relevant information finns till förfogande.

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

- **5.1 Släckmedel**
- **Lämpliga släckningsmedel:** Anpassa brandbekämpningsåtgärderna till omgivningen.
- **5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra** Ingen ytterligare relevant information finns till förfogande.
- **5.3 Råd till brandbekämpningspersonal**
- **Speciell skyddsutrustning:** Inga speciella åtgärder krävs.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

- **6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer** Använd skyddsutrustning. Håll oskyddade personer på avstånd.
- **6.2 Miljöskyddsåtgärder:** När produkten kommit in i vattendrag eller avloppsnät, skall vederbörande myndigheter underrättas.
- **6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering:** Sug upp med vätskebindande material (sand, kiselgur, syrabindemedel, universalbindemedel, sågspån).

(Fortsättning på sida 4)

Säkerhetsdatablad
Enligt 1907/2006/EG, Artikel 31

Datum för utskrift: 26.03.2017

Omarbetad: 26.03.2017

Handelsnamn: BRAWO RR (Komponente B)

(Fortsättning från sida 3)

· 6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Använd neutraliseringsmedel.
Omhänderta förorenat material som avfall enligt punkt 13.
Se till att ventilationen är tillräcklig.

Information beträffande säker hantering se kapitel 7.
Information beträffande personlig skyddsutrustning se kapitel 8.
Information beträffande avfallshantering se kapitel 13.

AVSNITT 7: Hantering och lagring**· 7.1 Försiktighetsmått för säker hantering**

Lagra svalt och torrt i väl tillslutet emballage.
Öppna behållaren försiktigt och hantera den varsamt.

· Hänvisningar beträffande brand- och explosionsskydd: Inga speciella åtgärder krävs.

· 7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet**· Lagring:**

· Krav på lagerutrymmen och behållare:

Inga speciella krav.

· Hänvisningar beträffande sammanlagring:

Erfordras ej.

· Ytterligare uppgifter till lagringsvillkoren:

Förvara behållaren tätt tillsluten.

· 7.3 Specifik slutanvändning

Ingen ytterligare relevant information finns till förfogande.

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

· Ytterligare hänvisningar beträffande utformning av tekniska anläggningar:

Inga övriga uppgifter, se punkt 7.

· 8.1 Kontrollparametrar

· Ämnen med yrkeshygieniska gränsvärden som bör övervakas:

Produkten innehåller inga relevanta mängder av ämnen med arbetsplatsrelaterade gränsvärden som skall övervakas.

· Ytterligare hänvisningar:

De vid framställningen gällande listorna har använts som utgångspunkt.

· 8.2 Begränsning av exponeringen

· Personlig skyddsutrustning:

· Allmänna skydds- och hygienåtgärder:

Undvik kontakt med livsmedel, drycker och fodermedel.
Nedsmutsade, indränkta klädesplagg skall omedelbart tas av.
Tvätta händerna före raster och efter arbetet.
Undvik kontakt med ögonen och huden.

· Handskydd:

Skyddshandskar
Val av handskmaterial beaktande penetrationstider, permeationskvoter och degradation.
Använd hudrengörings- och hudvårdsmedel efter arbete med handskar.

· Handskmaterial

Val av lämplig handske är inte enbart beroende av material utan även av andra kvalitetskriterier och varierar från en tillverkare till

(Fortsättning på sida 5)

Säkerhetsdatablad Enligt 1907/2006/EG, Artikel 31

Datum för utskrift: 26.03.2017

Omarbetad: 26.03.2017

Handelsnamn: BRAWO RR (Komponente B)

- (Fortsättning från sida 4)
- nästa. Då produkten bereds av flera material, kan handskmaterialets beständighet inte förutses och måste därför kontrolleras före användningen.
- **Handskmaterialets penetreringstid** Exakt penetrationstid fastställs av skyddshandskarnas tillverkare och skall beaktas.
 - **Ögonskydd:** Tättslutande skyddsglasögon
 - **Kroppsskydd:** Arbetsskyddsdräkt

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

- **9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper**
- **Allmänna uppgifter**
- **Utseende:**
 - **Form:** Flytande
 - **Färg:** Mörkbrun
 - **Lukt:** Aminaktig
- **Tillståndsändring**
 - **Smältpunkt/frys punkt:** Ej bestämd.
 - **Initial kokpunkt och kokpunktsintervall:** 232 °C
- **Flampunkt:** 110 °C
- **Tändtemperatur:** 380 °C
- **Självantändningstemperatur:** Produkten är ej självantändande.
- **Explosiva egenskaper:** Produkten är ej explosiv.
- **Ångtryck vid 20 °C:** 0,1 hPa
- **Densitet vid 20 °C:** 1,01 g/cm³
- **Löslighet i / blandbarhet med Vatten:** Ej resp. föga blandbar.
- **9.2 Annan information** Ingen ytterligare relevant information finns till förfogande.

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

- **10.1 Reaktivitet** Ingen ytterligare relevant information finns till förfogande.
- **10.2 Kemisk stabilitet**
- **Termisk sönderdelning / förhållanden som bör undvikas:** Inget sönderfall vid ändamålsenlig användning.
- **10.3 Risken för farliga reaktioner** Inga farliga reaktioner kända.
- **10.4 Förhållanden som ska undvikas** Ingen ytterligare relevant information finns till förfogande.
- **10.5 Oförenliga material:** Ingen ytterligare relevant information finns till förfogande.

(Fortsättning på sida 6)

Säkerhetsdatablad Enligt 1907/2006/EG, Artikel 31

Datum för utskrift: 26.03.2017

Omarbetad: 26.03.2017

Handelsnamn: BRAWO RR (Komponente B)

(Fortsättning från sida 5)

- **10.6 Farliga sönderdelningsprodukter:** Inga farliga sönderfallsprodukter kända.

AVSNITT 11: Toxikologisk information

- **11.1 Information om de toxikologiska effekterna**
- **Akut toxicitet** Skadligt vid förtäring.

- **Klassificeringsrelevanta LD/LC50-värden:**

140-31-8 2-piperazin-1-yletylamin

Oral	LD50	2140 mg/kg (Ratte)
Dermal	LD50	866 mg/kg (Kaninchen)

25620-58-0 trimethylhexane-1,6-diamine

Oral	LD50	910 mg/kg (Ratte)
------	------	-------------------

2855-13-2 3-aminometyl-3,5,5-trimetylcyclohexylamino

Oral	LD50	250 mg/kg (Ratte)
Dermal	LD50	>2000 mg/kg (Ratte)

2579-20-6 1,3-Cyclohexanedimethanamine

Oral	LD50	700 mg/kg (Ratte)
Dermal	LD50	1700 mg/kg (Ratte)

38640-62-9 Diisopropylnaphthalin-Isomere

Oral	LD50	>4000 mg/kg (Ratte)
Dermal	LD50	>4000 mg/kg (Ratte)
Inhalativ	LC50 OECD 403	>5,6 mg/l (Ratte)

- **Primär retningseffekt:**
- **Frätande/irriterande på huden** Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon.
- **Allvarlig ögonskada/ögonirritation** Orsakar allvarliga ögonskador.
- **Luftvägs-/hudsensibilisering** Kan orsaka allergisk hudreaktion.
- **CMR-effekter (cancerframkallande, mutagena och reproduktionstoxiska egenskaper)**
- **Mutagenitet i könsceller** Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.
- **Cancerogenitet** Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.
- **Reproduktionstoxicitet** Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.
- **Specifik organtoxicitet – enstaka exponering** Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.
- **Specifik organtoxicitet – upprepad exponering** Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.
- **Fara vid aspiration** Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

SE

(Fortsättning på sida 7)

Säkerhetsdatablad Enligt 1907/2006/EG, Artikel 31

Datum för utskrift: 26.03.2017

Omarbetad: 26.03.2017

Handelsnamn: BRAWO RR (Komponente B)

(Fortsättning från sida 6)

AVSNITT 12: Ekologisk information

· **12.1 Toxicitet**

· **Akvatisk toxicitet:**

25620-58-0 trimethylhexane-1,6-diamine

LC50/96h 31,5 mg/l (Daphnies)

2579-20-6 1,3-Cyclohexanedimethanamine

EC50/24h 90 mg/l (Pseudokirchneriella subcapitata)

LC50/48h 130 mg/l (Leucidus idus)

38640-62-9 Diisopropylnaphthalin-Isomere

EC50/72h 0,15 mg/l (Algen)

LC50/48h 1,7 mg/l (Daphnia magna)

EC50/48h 0,16 mg/l (Daphnia magna)

· **12.2 Persistens och nedbrytbarhet**

Ingen ytterligare relevant information finns till förfogande.

· **12.3**

· **Bioackumuleringsförmåga**

Ingen ytterligare relevant information finns till förfogande.

· **12.4 Rörlighet i jord**

Ingen ytterligare relevant information finns till förfogande.

· **Ekotoxiska effekter:**

· **Kommentar:**

Giftig för fisk.

· **Ytterligare ekologiska hänvisningar:**

· **Allmänna hänvisningar:**

Får ej hamna i avloppsvatten eller uppsamlingsdike i outspätt resp. oneutraliserat tillstånd.

I vattendrag även giftig för fisk och plankton.

Giftig för vattenorganismer

Låt ej tränga ner i grundvatten, vattendrag eller i avloppsnätet.

Risk för förorening av dricksvattnet redan när små mängder tränger ner i marken.

· **12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen**

· **PBT:**

Ej användbar.

· **vPvB:**

Ej användbar.

· **12.6 Andra skadliga effekter**

Ingen ytterligare relevant information finns till förfogande.

AVSNITT 13: Avfallshantering

· **13.1 Avfallsbehandlingsmetoder**

· **Rekommendation:**

Får inte deponeras ihop med hushållsavfall. Får inte tömmas i avloppsnätet.

· **Avfallsnyckelnummer:**

55352

Bez.: aliphatische Amine

Entsorgungshinweise:

Sonderabfallverbrennung

· **Europeiska avfallskatalogen**

08 00 00	AVFALL FRÅN TILLVERKNING, FORMULERING, DISTRIBUTION OCH ANVÄNDNING AV YTBELÄGGNINGAR (FÄRG, LACK OCH PORSLINSEMALJ), LIM, FOGMASSA OCH TRYCKFÄRG
----------	--

08 01 00	Avfall från tillverkning, formulering distribution, användning och borttagning av färg och lack
----------	---

(Fortsättning på sida 8)

Säkerhetsdatablad Enligt 1907/2006/EG, Artikel 31

Datum för utskrift: 26.03.2017

Omarbetad: 26.03.2017

Handelsnamn: BRAWO RR (Komponente B)

(Fortsättning från sida 7)

08 01 11 Färg- och lackavfall som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen

- **Ej rengjorda förpackningar:**
- **Rekommendation:** Förpackningen skall deponeras enligt förpackningsförordningen. Kontaminerade förpackningar skall tömmas noggrant. Efter ändamålsenlig rengöring kan de återanvändas.

AVSNITT 14: Transportinformation

- **14.1 UN-nummer**
- **ADR, IMDG, IATA** UN1760
- **14.2 Officiell transportbenämning**
- **ADR** 1760 FRÄTANDE VÄTSKA , N.O.S. (Polyamine (Dipropylenetriamine), N-AMINOETHYLPIPERAZIN)
- **IMDG, IATA** CORROSIVE LIQUID, N.O.S. (Polyamine (Dipropylenetriamine), N-AMINOETHYLPIPERAZINE)
- **14.3 Faroklass för transport**
- **ADR**
- **Klass** 8 (C9) Frätande ämnen
- **Etikett** 8
- **IMDG, IATA**
- **Class** 8 Frätande ämnen
- **Label** 8
- **14.4 Förpackningsgrupp**
- **ADR, IMDG, IATA** III
- **14.5 Miljöfaror:**
- **Marine pollutant:** Nej
- **14.6 Särskilda skyddsåtgärder** Varning: Frätande ämnen
- **Kemler-tal:** 80
- **EMS-nummer:** F-A, S-B
- **Stowage Category** A
- **Stowage Code** SW2 Clear of living quarters.
- **14.7 Bulktransport enligt bilaga II till Marpol 73/78 och IBC-koden** Ej användbar.
- **Transport / ytterligare uppgifter:**
- **ADR**
- **Begränsade mängder (LQ)** 5L
- **Reducerade mängder (EQ)** Kod: E1
Högsta nettomängd per innerförpackning: 30 ml
Högsta nettomängd per ytterförpackning: 1000 ml
- **Transportkategori** 3
- **Tunnelrestriktionskod** E

(Fortsättning på sida 9)

Säkerhetsdatablad Enligt 1907/2006/EG, Artikel 31

Datum för utskrift: 26.03.2017

Omarbetad: 26.03.2017

Handelsnamn: BRAWO RR (Komponente B)

(Fortsättning från sida 8)

<ul style="list-style-type: none"> · IMDG · Limited quantities (LQ) · Excepted quantities (EQ) 	<p>5L Code: E1 Maximum net quantity per inner packaging: 30 ml Maximum net quantity per outer packaging: 1000 ml</p>
<ul style="list-style-type: none"> · UN "Model Regulation": 	<p>UN 1760 FRÄTANDE VÄTSKA , N.O.S. (POLYAMINE (DIPROPYLENETRIAMINE), N-AMINOETYLPIPERAZIN), 8, III</p>

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter

- **15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö**
- **Förordning (EG) nr 1907/2006**
BILAGA XVII Villkor: 3
- **15.2**
Kemikaliesäkerhetsbedömning:
g: En kemikaliesäkerhetsbedömning har ej gjorts.

AVSNITT 16: Annan information

- **Relevanta fraser**
H302 Skadligt vid förtäring.
H304 Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna.
H311 Giftigt vid hudkontakt.
H312 Skadligt vid hudkontakt.
H314 Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon.
H315 Irriterar huden.
H317 Kan orsaka allergisk hudreaktion.
H318 Orsakar allvarliga ögonskador.
H332 Skadligt vid inandning.
H411 Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.
H412 Skadliga långtidseffekter för vattenlevande organismer.
- **Område som utfärdar datablad:** Technische Abteilung
- **Tilltalspartner:** -
- **Förkortningar och akronymer:**
RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)
ICAO: International Civil Aviation Organisation
ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)
IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods
IATA: International Air Transport Association
GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals
EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances
ELINCS: European List of Notified Chemical Substances
CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)
LC50: Lethal concentration, 50 percent
LD50: Lethal dose, 50 percent

(Fortsättning på sida 10)

Säkerhetsdatablad
Enligt 1907/2006/EG, Artikel 31

Datum för utskrift: 26.03.2017

Omarbetad: 26.03.2017

Handelsnamn: BRAWO RR (Komponente B)

(Fortsättning från sida 9)

*PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic**vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative**Acute Tox. 4: Akut toxicitet – Kategori 4**Acute Tox. 3: Akut toxicitet – Kategori 3**Skin Corr. 1B: Frätande eller irriterande på huden – Kategori 1B**Skin Irrit. 2: Frätande eller irriterande på huden – Kategori 2**Eye Dam. 1: Allvarlig ögonskada eller ögonirritation – Kategori 1**Skin Sens. 1: Hudsensibilisering – Kategori 1**Asp. Tox. 1: Fara vid aspiration – Kategori 1**Aquatic Chronic 2: Farligt för vattenmiljön - fara för skadliga långtidseffekter – Kategori 2**Aquatic Chronic 3: Farligt för vattenmiljön - fara för skadliga långtidseffekter – Kategori 3**** Data ändrade gentemot
föregående version**

SE